

DH-009-001228

Seat No. _____

B. R. S. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2015

ELT - 233 : Introduction to Philosophy

(Elective - VII)

Faculty Code : 009

Subject Code : 001228

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચે આપેલ MCQ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો : ૨૦
- (૧) ન્યાયદર્શનમાં કયા બે રૂપોને આત્માના રૂપો ગણવામાં આવે છે?
- (A) જીવ અને આત્મા (B) જીવ અને જગત
(C) સર્વ શક્તિમાન તથા સર્વવ્યાપ્ત (D) જીવાત્મા અને પરમાત્મા
- (૨) માણસને તટસ્થ રીતે વિચારતા શીખવવાનો યશ કોને જાય છે ?
- (A) હેતુવાદને (B) ઉત્ક્રાંતિવાદને
(C) યંત્રવાદને (D) આમાંથી એકેય નહીં
- (૩) ઉપાદાન એ બનાવનું કેવું કારણ છે ?
- (A) અનુગામી (B) પૂર્વગામી
(C) સામાન્ય (D) અસામાન્ય
- (૪) “ઉત્ક્રાંતિ એ કુદરતની પાછી ન ફરતી ગતિ છે” આ વિધાન કોણે કર્યું ?
- (A) જુલિયસ હક્સલે (B) ચાર્લ્સ ડાર્વિન
(C) ન્યુટન (D) હેઈસેનબર્ગ
- (૫) કયા ભૌતિકશાસ્ત્રીએ વિચારોની દુનિયામાં એક જબર ક્રાંતિ ઊભી કરી હતી ?
- (A) ડાર્વિન (B) ન્યુટન
(C) એરિસ્ટોટલ (D) લેમાર્ક

- (૬) માનવી પ્રવૃત્તિમાં હેતુનું દર્શન કરે છે - કોણે કહ્યું ?
 (A) પેટીસન (B) ડાર્વિન
 (C) ન્યુટન (D) પેટ્રીક
- (૭) પ્રાણી માત્રના હૃદયમાં ઈશ્વર રહે છે તેવું કોણે કહ્યું ?
 (A) ગીતા (B) ભાગવત્
 (C) પુરાણ (D) રામાયણ
- (૮) આઈન્સ્ટાઈને સૌંદર્યને કેવું મૂલ્ય ગણાવેલ છે ?
 (A) વસ્તુલક્ષી (B) ભૌતિક
 (C) આત્મલક્ષી (D) શાશ્વત
- (૯) કોણ સૌંદર્યના વસ્તુગત મૂલ્ય અંગે પોતાની માન્યતા પર દૃઢ રહ્યા હતાં ?
 (A) આઈન્સ્ટાઈન (B) ટાગોર
 (C) મુમતાઝ (D) આમાંથી એકેય નહીં
- (૧૦) ઘડાનો સર્જક જેમ કુંભાર છે તેમ જગતનો પણ સર્જક હોવો જોઈએ તે કોણ છે ?
 (A) માણસ (B) આત્મા
 (C) પરમાત્મા (D) સર્વજ્ઞઈશ્વર
- (૧૧) આત્મા કોના દ્વારા તેની શ્રેષ્ઠતાએ જઈ શકે છે ?
 (A) ઈશ્વર દ્વારા (B) જીવ દ્વારા
 (C) સમાજ દ્વારા (D) વ્યક્તિ દ્વારા
- (૧૨) બધી ક્રિયાઓનો કર્તા સુખ-દુઃખનો ભોક્તા કોણ છે ?
 (A) જીવ (B) આત્મા
 (C) ઈશ્વર (D) જગત
- (૧૩) આત્મા ક્ષણિક છે એમ કોણે કહ્યું ?
 (A) ચાર્વાક (B) બુદ્ધ
 (C) મહાવીર (D) ઈસુ ખ્રિસ્ત

(૧૪) કયા ચિંતકે ઉત્ક્રાંતિનો સૌ પ્રથમ વિચાર આપ્યો ?

- (A) ડાર્વિન (B) વેઈસમેન
(C) બર્ગસા (D) લેમાર્ક

(૧૫) ઉત્ક્રાંતિની પ્રક્રિયા એ કેવી છે ?

- (A) ખૂબ જ ઝડપી (B) સામાન્ય
(C) ખૂબ જ ધીમી (D) અત્યંત ઝડપી

(૧૬) વેઈસમેને કયો સિદ્ધાંત આપ્યો ?

- (A) ઉત્ક્રાંતિનો (B) જંતુ સાતત્યનો
(C) યંત્રવાદનો (D) હેતુવાદનો

(૧૭) સર્જનાત્મક ઉત્ક્રાંતિનો વિચાર કોણે આપ્યો ?

- (A) ડાર્વિન (B) લેમાર્ક
(C) વેઈસમેન (D) બર્ગસા

(૧૮) હેતુવાદના કેટલા પ્રકાર પડે છે ?

- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ

(૧૯) “વાવો તેવું લણો” અને “કરો તેવું પામો” એ કયો સિદ્ધાંત છે ?

- (A) જ્ઞાનનો (B) ભક્તિનો
(C) કર્મનો (D) યોગનો

(૨૦) જગતલક્ષી સાબિતીને બીજી કઈ દલીલ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?

- (A) હેતુમુલક (B) સૃષ્ટિમુલક
(C) સત્તામુલક (D) તાત્વિક

૨ ન્યાય દર્શનની આત્માના અસ્તિત્વ અંગેની દલીલોનું વિગતે વર્ણન કરો. ૧૦

૩ નીચે આપેલ બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : ૧૦

- (૧) ઉત્ક્રાંતિ એટલે શું ? ઉત્ક્રાંતિના તાત્વિક ફલિતાર્થો જણાવો.
(૨) આત્માના સ્વિકાર અને ઈન્કાર અંગેનો મત વિસ્તૃત જણાવો.

૪	જગત અને ઈશ્વર અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.	૧૦
	અથવા	
૪	ન્યાયદર્શને આપેલી ઈશ્વરની સાબિતીઓ જણાવો.	૧૦
૫	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (૧) મુક્તિ અને પુનર્જન્મ અંગેનો સિદ્ધાંત (૨) સર્જનનો સિદ્ધાંત (૩) આત્માનું અમરત્વ.	૧૦
૬	મૂલ્યના પ્રકારોને વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.	૧૦